

Förord

Årsboken *Uppland* 2018 är glädjande nog osedvanligt innehållsrik! I år kan vi erbjuda inte mindre än nio artiklar i olika ämnen samt ett trettiootal rapporter från landskapets hembygdsföreningar. Dessutom ingår som vanligt en verksamhetsberättelse från Upplands fornminnesförening och hembygdsförbund.

Boken inleds med två artiklar, som lämpligen kan läsas i ett svep, och som är författade av förre museichefen Håkan Liby respektive nuvarande ordföranden i Upplands fornminnesförening och hembygdsförbund, Marie Andersson. Det gemensamma temat är en gammal sedvänja i samband med lysningar som tycks ha funnits kvar särskilt länge i Tillinge socken. Därefter följer ett bidrag av Upplandsmuseets nuvarande chef Bent Syse som handlar om en massgrav som påträffades vid Uppsala hamn 1925. Graven innehöll med största sannolikhet dödsoffer från det s.k. Långfredagslaget i Uppsala 1520.

Artikel nummer fyra är författad av förste antikvarien vid Statens historiska museer, Pia Bengtsson Melin. Här presenteras den stora utställning av kyrklig konst, som ägde rum på Gustavianum i Uppsala 1918, och som i år alltså firar hundraårsjubileum. I den därefter följande artikeln redogör Upplandsmuseets arkeolog Hans Göthberg utifrån ett

par uppländska exempel för sambandet mellan järnålderns vägsträckningar och forn lämningar som gravar och runstenar. Bidrag nummer sex är skrivet av Rosemarie Fiebranz vid Historiska institutionen vid Uppsala universitet. Här får läsaren ta del av en serie dramatiska händelser som utspelade sig vid Kvarnberg i Vänge socken på 1760-talet.

Den sjunde artikeln är författad av Torun Zachrisson och Malin Lucas som är verk samma som forskningschef respektive arkeolog vid Upplandsmuseet. Innehållet kretsar kring en unik vendeltida figurin från en grav i Gamla Uppsala som troligen är avsedd att återge guden Frej. Bidrag nummer åtta handlar om den nyligen restaurerade orgeln i Lillkyrka kyrka som byggdes 1840 av Pehr Olof Gullbergson. Författare är Monica och Tomas Svenske som sedan trettio år är verk samma som tillverkare och reparatörer av orglar. I den nionde och sista artikeln presenterar arkeologen Jonas Wikborg vid SAU en 1700-talsbyggnad i Skuttunge socken, där man har påträffat ett antal föremål som av allt att döma bör förknippas med folklig magi.

Med förhoppningar om en verklig läsoplevelse!

Bent Syse & Herman Bengtsson
redaktionskommittén